Rodina může za vězněm online. I bez počítače

Kontaktní centrum pro online návštěvy vězňů umožní setkávání i s příbuznými, kteří nemohou do věznice přijít osobně a ani nemají potřebné vybavení k videohovoru.

Adam Hejduk
redaktor MF DNES

PRAHA Co se stane, pokud matka samoživitelka skončí ve vězení a její nezletilý syn následně putuje do dětského domova na druhém konci republiky? Nejspíše nebudou mít možnost se setkávat. Na návštěvu syn sám nebude moci přijet, navíc moci přijít do vězení může jen s doprovodem dospělé osoby. A vybavení, které by mu umožnilo se s matkou spojit online, je zcela mimo jeho možnosti. „Pro spoustu bližších je návštěva věznice často nemožná, ať už z finančních či časových důvodů nebo kvůli nemoci a podobně," říká prezidentka Asociace organizací v oblasti věznění (AOOV) Jana Šmigglová Kavková.

Nový projekt zaváděný v Praze ovšem může takovým lidem pomoci. Na Praze 8 v budově organizace Romodrom otevřelo Generální ředitelství vězeňské služby (GŘ VS ČR) a AOOV nové kontaktní centrum, které potřebné vybavení pro online hovor poskytuje. „Osoba blízká, která se dostaví na pobočku, nám předloží navštívenku zaslanou z Vězeňské služby ČR. Poté je uvedena do kontaktní místnosti, kde společně vyčkáme na spuštění Skype hovoru. Zaměstnanec je přítomen do okamžiku spuštění aplikace, a pokud zahájení hovoru proběhne bez obtíží, opouští místnost a je k dispozici na vyžádání," vysvětluje vedoucí terénního vězeňského programu organizace Romodrom Iveta Součková. Dodává, že aplikace se automaticky vypne po dvaceti minutách hovoru. Jednoho videohovoru se mohou zúčastnit až čtyři osoby, přičemž se pro větší pohodlí v místnosti kromě počítače nachází také televize s webkamerou.

„Aktuálně jsou využívána dvě kontaktní místa, a sice v Praze a v Chodově u Karlových Varů. Pokud se pilotní projekt osvědčí, je předpoklad zvýšení počtu kontaktních míst," říká tisková mluvčí GŘ VS ČR Markéta Prunerová.

Důsledek pandemie

Během koronavirové pandemie získalo distanční formu mnoho aktivit od školního vyučování po kulturní akce. A kvůli zákazu návštěv se začali také vězni a jejich rodiny stýkat výhradně prostřednictvím platformy Skype. „Primárním důvodem bylo určité omezení návštěv vězňů v období pandemie. Stejně důležitým důvodem vzniku kontaktních míst pro online návštěvy však byla i potřeba prohloubit a udržet rodinné vztahy lidí ve vězení. Proto bychom byli rádi, kdyby projekt pokračoval i po skončení pandemie," vysvětluje Kavková.

Videohovory s odsouzenými z věznic nezmizely ani po zlepšení pandemické situace, kdy už je možné do věznice přijít i osobně a dokonce se běžným společenským způsobem přivítat. „Možnost skypových návštěv je stále možná, ale již se nejedná o nárokovou složku možností vězněných osob," vysvětluje Prunerová. Zvlášť oblíbené zůstalo využívání videohovorů mezi obhájci. „Možnost Skype obhajoby využívá stále více advokátů (než fyzickou návštěvu - pozn. red.)," říká tisková mluvčí Vazební věznice Praha-Ruzyně Jana Kubátová. Zcela už ale vymizela například distanční soudní jednání, která v době vrcholu pandemie nahradila klasická přelíčení v soudních síních.

Jedním z hlavních důvodů pro podporu online setkávání vězňů s rodinami je snaha, aby se propuštění vězni nevraceli k trestné činnosti a pak se znovu do věznic nevraceli. „Udržování rodinných vazeb je klíčové pro jejich zařazení do běžného života po propuštění. Recidiva je v tuto chvíli v České republice obrovských 70 procent, proto je potřeba na snížení tohoto čísla pracovat i posilováním vazeb odsouzených na rodiny a blízké," zdůrazňuje Kavková.

Děti ano i ne

Specifickou skupinou návštěvníků jsou děti odsouzených. Využívání Skypu v jejich případě totiž přináší výhody, má ale i svá úskalí. „Pro malické děti to není úplně optimální forma. Malé dítě hodně komunikuje dotykově. Například po telefonu si s malým dítětem také moc souvisle nepopovídáte. Dítě se navíc jak u videohovoru, tak u telefonátu začne po pár minutách nudit," vysvětluje Jan Frank, předseda sdružení Za branou, které se snaží lidem za mřížemi pomáhat a po propuštění jim usnadnit návrat k normálnímu životu. „Na druhou stranu ale nemusíte dvouleté dítě vézt několik hodin na fyzickou návštěvu," dodává. Přítomnost ve vězení navíc může být pro malé i větší děti stresujícím zážitkem, který si nešťastné spojí s návštěvou rodiče.

Advokáti na Skypu Do vězení neskypují jen příbuzní. Advokáti i po zrušení zákazu návštěv stále preferují setkávání se svými klienty prostřednictvím videohovorů místo fyzické návštěvy ve vězení. Foto: Vězeňská služba ČR